

Vergaderjaar 2021–2022

19 637

Vreemdelingenbeleid

36 045

Situatie in de Oekraïne

Nr. 2828

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 3 maart 2022

Door de Russische inval in Oekraïne en de daaropvolgende gevechten is een vluchtelingenstroom op gang komen vanuit Oekraïne naar – vooralsnog – met name buurlanden. In enkele dagen zijn er naar schatting van de, UNHCR, vluchtelingenorganisatie van de Verenigde Naties, reeds een miljoen Oekraïners op de vlucht geslagen.¹ Door de hevige gevechten in stedelijke gebieden die gaande zijn of mogelijk nog beginnen is de verwachting dat het aantal vluchtelingen nog sterk zal toenemen en dat Europa en Nederland daarbij in opvang zullen moeten voorzien voor hen die dat onder deze omstandigheden nodig hebben. Het is een onweerlegbaar feit dat deze situatie beschouwd moet worden als een crisis.

Tegen die achtergrond wordt dan ook voortdurend gehandeld. In deze eerste fase zijn de eerste onmiddellijke opvangplekken gerealiseerd om de Oekraïense vluchtelingen die nu naar Nederland komen op te vangen. Zo is per 1 maart jl. een locatie met opvangplekken beschikbaar gekomen in Amsterdam. Inmiddels is deze locatie vol en is Legerkamp Harskamp gereed gemaakt voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen, deze locatie opent heden en ontvangt de eerste Oekraïners. Ook met andere gemeenten wordt gesproken om op korte termijn opvanglocaties te realiseren voor de groep Oekraïense vluchtelingen. Ik waardeer deze betrokkenheid en actiebereidheid van gemeenten en Defensie en vele anderen. Ditzelfde geldt voor de hulp en ondersteuning die wordt aangeboden vanuit maatschappelijke partners, zoals VluchtelingenWerk Nederland, het Leger des Heils en het Rode Kruis.

De verwachting is evenwel dat de komende weken en maanden veel meer vluchtelingen vanuit Oekraïne naar Nederland kunnen komen. De mate waarin deze tweede fase zich aandient is zeer ongewis. Dit hangt in grote mate af van de duur en intensiteit van de oorlog. Desalniettemin, is het

¹ Schatting UNHCR van 3 maart jl. Het geschatte aantal vluchtelingen dat Oekraïne heeft verlaten neemt elke dag fors toe.

zaak dat Nederland zich opmaakt voor grootschalige opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. Over dit vraagstuk ga ik op korte termijn in gesprek met het Veiligheidsberaad. Daarbij zal ook het vraagstuk rondom de realisatie van opvangplekken voor asielzoekers uit overige landen worden besproken.

Zoals aangegeven in de verklaring van het kabinet in het debat over de situatie in Oekraïne op 28 februari jl. zal deze humanitaire crisis Nederland ook ten aanzien van opvang grootschalig en langdurig raken. Het kabinet bereidt zich ook organisatorisch voor op deze derde fase.

De ontwikkelingen in Oekraïne blijven zorgelijk. Vanuit het kabinet is alles erop gericht om, samen met medeoverheden en het maatschappelijke middenveld, de opvang van Oekraïense vluchtelingen goed vorm te geven. Al die stappen gebeuren met de grootst mogelijke zorgvuldigheid. Tegelijkertijd laten de omstandigheden onmiskenbaar zien dat er plotselinge en onverwachte ontwikkelingen kunnen zijn. Gezien de omvang van de opgave kan het soms tijdelijk zo zijn dat Europese en nationale uitgangspunten ten aanzien van de standaarden niet volledig worden gerealiseerd.

Het kabinet zal uw Kamer over al deze zaken zo goed en tijdig mogelijk informeren.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,
E. van der Burg